

*Udenpå ser de smukke ud,
men indeni er de fulde af
dødningsgebet og al slags
urenhed, siger Jesus om de
skriftkloge og farisæerne.
(Foto: Leif Tuxen).*

KRISTELIGT DAGBLADS JULEKONKURRENCE

12

*En spændende rejse
i det bibelske univers*

Dette er det 12. og sidste afsnit i Kristeligt Dagblads julekonkurrence. Første afsnit blev bragt fredag den 9. december. Kuponerne med svarene på julekonkurrencens spørgsmål indsendes samlet til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 København Ø, så de er os i hænde senest lørdag den 31. december. Alle, der indsender mindst otte rigtige svar, deltager i lodtrækningen af en række flotte bibler og 20 eksemplarer af Kai Kjær-Hansen studieudgave til Matthæus-evangeliet. Den bog, der har dannet grundlaget for julekonkurrencen.

VERÅB OVER DE SKRIFTKLOGE OG FARISÆERNE

TEKST: MATT. 32, 27-28

Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere! I ligner kalkede grave; udenpå ser de smukke ud, men indeni er de fulde af dødningsgeben og al slags urenhed. Således ser I også udenpå retfærdige ud for folk, men indeni er I fulde af hyklери og lovløshed.

AF KAI KJÆR-HANSEN

I tiden op til påske var det almindeligt at kalke grave. Det gjorde man ikke for, at de skulle se pæne ud. De hvidkalkede grave skulle advare intetanende folk, så de kunne holde sig på afstand af dem for ikke at blive rituelt urene, hvilket ville medføre, at man ikke kunne deltage i påskefesten.

Når der tales om, at de kalkede grave udenpå ser smukke ud, refererer det velsagtens til monumenterne som sådan. De kunne være store og flotte, og hvis de ikke var bygget over en grav, var de ikke urene steder. Var de derimod bygget over en grav, var stedet urent og skulle undgås.

Ikke personlig fornærmethed

I kap. 23 taler Jesus med autoritet som den, der er »mere end« Davids søn, men som de religiøse ledere ikke engang betragter som Davids søn. Tidligere har de påstået, at han stod i ledtog med Beelzeb-

bul (12,24).

Jesus skarpe udfald mod datidens religiøse ledere er ikke udtryk for personlig fornærmethed. Sprogdragten minder om profeternes gengivelse af Guds kritik af og dom over sit folk. Talen er båret oppe af medlidenhed (jf 23,37).

Overvej det ikke-sentimentale billede, der tegnes af Jesus ved hvert ve, hvordan det forhold, der kritiseres, på en ubehagelig måde også har noget at sige ind i en kristen sammenhæng.

Hvad sagen ikke drejer sig om

Når man beskæftiger sig med kap 23 og Jesu kritik af de religiøse ledere, er det på sin plads at gøre opmærksom på, hvad sagen *ikke* drejer sig om. Der udtales ingen kritik af gode gerninger eller brugen af bedekapsler og kvaster; heller ikke af at gå til fest, sidde i synagogen eller at hilse på hinanden.

Kritikken retter sig mod motivet for fromhedshandlingerne samt det overdrevne

element, som tjener til at udstille sin egen fromhed eller position.

Kritikken er forholdsvis generel. Det er let at overføre den på ethvert religiøst samfund. At Matthæus også vil advare sine kristne læsere, turde være indlysende.

Overvej hvad det egentlig er, Jesus kritiserer, og sæt navn på skikke i kristne sammenhænge, hvor Jesu kritik også rammer.

Farisæerne og os

Forholdet mellem Jesus og farisæerne er ret kompliceret. På visse punkter stod de hinanden nærmere, end f.eks. Jesus og saddukæerne gjorde. Alligevel var Jesus ikke farisæer.

Ét er at afdække det historiske forhold mellem farisæerne og Jesus, men hult bliver det, hvis farisæisme blot er noget, som gælder en gruppe jøder på Jesu tid. Et godt udgangspunkt er, at man selv er »farisæer«!

Når vi taler om farisæere, er vort sprog belastet af, at en »farisæer« næsten er blevet ensbetydende med en »hyklere«. Jesus anklager rigtignok sin samtids farisæere for hyklери. Dette hyklери skal imidlertid forstås i lyset deres generelle stillingtagen til ham. I NT bliver al gudsdyrkelse - uanset hvor rigtig og oprigtig den end synes - en form for hyklери, når man ikke i tro tager imod Jesus. At alle fari-

sæere pr. definition skulle være specielt hykleriske, er der intet, der tyder på. Tværtimod kan der findes mange eksempler fra farisæernes egne skrifter på, at de selv bekæmpede religiøst hyklери.

For at gøre en lang historie kort - og relevant: Farisæerne var datidens fromme mennesker, der ønskede at tage Gud - og livet med ham - alvorligt. Det er noget positivt. Det tragiske er, at de ikke tog Jesus alvorligt. Det er det negative.

Farisæernes grundsyn er, at mennesket på grund af den udrustning det har fået af Gud, er i stand til at gøre Guds vilje.

Evangeliets grundsyn er, at mennesket først må gennemgå en indre forvandling, en

nyskabelse og få et nyt hjerte og et nyt liv.

I Jesu forkyndelse forudsættes det, at mennesket er gennemsyret af synd og ikke kan frelse sig selv; den præmis delte farisæerne ikke, at Jesus er kommet for at frelse fra synd (1,21) og frelse det fortabte (9,13); den præmis delte farisæerne ikke, at Guds vilje ikke er udtrykt i paragraffer, heller ikke i overholdelse af alle enkeltbud i GT, men kommer til udtryk i Jesu person og hans tolkning af GT og i menneskers hjerte-forhold til Gud; disse præmisser delte farisæerne heller ikke.

Disse præmisser er alment menneskelige; dem har farisæerne på Jesu tid ikke patent

på. I al almindelighed er *alle* mennesker, der beskæftiger sig med Gud, enige med farisæerne: alvor og oprigtighed religiøsitet må være tilstrækkelig til frelse.

Går man endnu tættere på sagen, kan det hævdes, at virkelige farisæere - i dette ords mest negative betydning - i dag kunne findes i kristne kredse.

Overvej påstanden: Jo mere religiøs man er, og jo mere from man er, og jo større position man har i en kristen menighed, desto større bliver farisæismens fare, og desto væsentligere bliver det at høre Jesu advarsel.

SPØRGSMÅL 12

I hvilket kapitel hos Matthæus anklages Jesus for at stå i ledtog med Beelzebub?

Det rigtige svar:

Indsendt af:

Navn:

Adresse:

Alle kuponer - mindst otte af tolv - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 Kbh. Ø inden 31. 12. 1994.